

ותעל הצפראע פירש"י זול צפראע אחת היתה והוא מכין אותה והיא מתחז
נחילין נחלילן וכ"ה במדרש תנchromא שהיה המצריים מכין אותה והיא מתחז כו'
והנה כשראו המצרים [המכנים אותה] כי עי"ז מוסיפה להתחז צפראעים הרבה
הלא הדעת נוthon שצראיכים להפסיק מלהכotta כדי שלא להרבות השרצים הללו,
אבל מה מدت הкус אומרת. אדרבה מכיוון שמוסיפה להתחז כל שכן וכ"ש שצראיכים
להוסיף להתנקם ממנה ולהכotta ככל האפשר וכל שהסיפה להתחז הויסיפו לבעוט
וחמתם בערה בהם ונך חור חלילה הם הויסיפו להכotta ולהתנקם והיא הויסיפה
להתנקם נחלילין נחלילין עד כי ותכס את ארץ מצרים. וכן הוא בכל מקום שכועסים
כי אם ישמעו חרופתם ולא ישיבו ישתקע הדבר לאט לאט אבל כשמשיכים לשכנגדו
הרי הוא מוסיף להשיב לעומתו כהגה וככהנה וכל מה שיוסיף להתנקם גם אלה
יוסיף לעומתו ככל האפשר ואם כן הדעת נוthon שטוב ויפה לו לא להטפל עם זה
[ציערו] ולעבור בשתייה עד ייעבר זעם אבל מدت הкус אומרת וכי Anci
אשתוק על זה ומתחילה להשיב או להתנקם וגם שכונגדו הולך ומוסיף ומדת
הкус שלו אומרת שכ"ש שיש להשיב מנה אחת אפים ונך לעולם וטופו כמכת
הצפראעים במצרים

ג) שאלת שלישית – על אלג-הישמעאים שאמרך אתה איננו עובדי עבודה זרה, ואמר לך ربך כי הוא עובדי עבודה זרה, וכאן נימשיכין במרפומן² והוא שיב אומר שלא בהגן עד ענתה עצצת אל לך ונכלהת, וכאן עליך: "ענה כסיל פאולתו".

10 תשובה - אלו הישמעאים איננו עובדי עבודה זורה כלל, וכבר נכרתה מפיו ומלבון, וממידין לאיל חוויד קראוי, יהוד שאיין בו דפי. ולא מפיו שהוא משקרים עליינו ומכובין, ואומרים שאנו נאמר שיש לאיל בז' נזוב בז' אונחנו עליינו ונאמר שהוא עובדי עבודה זורה. מהו העיטה עליהם: "אשר פיהם דבר שוא", והיא העיטה עליינו⁸: "שארית ישראל לא יעשה עולמה ולא ידברו כז' ולא ימצא ביביהם לשונו תרמית".

ואשר השיבך רבך שלא כהנו, והעציבה, וקרו אותך כסיל – עברה דוללה היא בידו, וחטא גדול חטא, וקרוב בעני שׁוֹגֵג הוא, וראוי לו בקש ממק מחילה, אף על פי שאתמה תלמידו, ואמר לך יקום ווינעך אולין יכפר לו האל.²³ וכי שוכר קנה זה ולא²⁴ שבסשה תחפצל, אולין יכפר לו האל.²⁵ מהונומת הונירקה מורה על הגר ? ואיה דבר ה : "וגר לא

היה – טוועה – אונאת דברים ? אלו אמר הווא האמת ואתת הײַט טוועה – קייז לנטערן לְהִסְבָּרָה לְדִקְנִים וּלְדִבָּרָ רְכּוֹת, כל שְׁכַנְתָּה אָמֵת וְהָאָמֵת זֶה דָּוּרֶשׁ אַחֲרֵי יִשְׂמָעוֹאָלִים אָם הֵם עַזְבָּדִי עַבְזָדִי זֶה טוועה²⁷. ועד²⁸ שעזה דָּוּרֶשׁ אַחֲרֵי יִשְׂמָעוֹאָלִים אָם הֵם עַזְבָּדִי עַבְזָדִי זֶה טוועה²⁹. אם לאו, קייז לו לְחַושׁ לְעַצְמוֹ עַל הַכְּבָשׁ שְׁכֻעָם, עד שְׁהַכְּלִים גַּר צַדְקָה שלאל בְּדִין, וכבר אמרו חכמים זיל³⁰: "כָּל הַפּוֹעֵס יִהְיֶה בְּעִינֵיכֶם כְּעַזְבָּד עַבְזָדִי זֶה". דע, שְׁחוֹתָה שְׁחִיבְתָּנוּ תָּוֹרָה לְגָרְבִּים³¹ גְּדוֹלָה הֵיא³²: על האב על האם נצטינו בכבוד ובמונא, ועל נְבָיאִים לְשָׁמָעַ לָהֶם, ואפשר שיכבד אָדָם וַיַּרְא וַיִּשְׁמַע מֵי שָׁאיָנוּ אוּהָבוּ: ועל הָגָרים צָנָנו באַחֲבה, ז'רבְּרָה הַמְּסֹורָה לְלִבָּךְ: "וַיַּאֲדַבֵּת אֶת הָגָר"³³, כְּמוֹ שָׁצַנָּנוּ לְאַהֲבָת שְׁמוֹ: "וַיַּאֲדַבֵּת אֶת הָאַלְקִיד"³⁴, וַיַּקְבִּיחַ בְּכָבוֹד אוּהָבוּ הָגָר, שְׁנָאָמָר³⁵:

זהו שָׁקֵרָא לְהַכִּסֵּל – תֶּמֶה גָּדוֹלָה¹⁰ הוּא: אֶדְם שָׁגָבִים אֲבִיו מִזְוְלַתְהוֹן³⁷ וּמִלְכּוֹת עַמּוֹ וַיְדָם הַקְּטוּיהָ, וְהַבִּין בְּעֵינֵי לִבּוֹ, וְקַא וְנַדְבָּק בָּאַמְּהָ זָו שְׁהִיא³⁸ הַיּוֹם מִתְחַצֵּב גּוֹי 'עַכְדָּם מַשְׁלִילִים'³⁹, וַיַּדַּע שְׂדָתָה דָת אֶתְמָת צָדָק, וְהַפִּיר דָרְכֵי יִשְׂרָאֵל, וַיַּדַּע שֶׁלְלָבָקְתָה גְּנוּבּוֹת מַדְמָוָן, וְהַמּוֹסִיף וְהַנוּרָע, וְהַמְּשֻׁבָּה וְהַמְּכֹזֵב וְמַחְפָּה עַל הַדָּבָרִים אֲשֶׁר לֹא כָן, זה הַוְרֵס סְסָדוֹת וְהַמְּדֹבֵר מִתְהֻפּוֹכֹת, וְהַפִּיר הַכֶּל וַיַּדַּע וְרוֹדֵף אַתְּרֵי הַ, וְעַבְרֵבְרֵד הַפְּלָשֵׁן וְנִכְנֵס פִתְחָה בְּנֵפִי¹⁰ הַשְׁבִּינָה, וְנִתְחַאֲפֵךְ בַּעֲפָר נְגִילֵי מִשָּׁה

רְבָנִי וּרְבָנָיו⁴⁰ שָׁלַלְל הַגְּבִיאִים, וַחֲזֵז בְּמִצְוֹתָיו, וַנְשָׂאוּ לְבוֹ לְקַרְבָּה אֶל ה'/
לְאָרוֹד בָּאָרוֹד כְּסִימִים, וְלַעֲלוֹת לְמַעֲלוֹת⁴¹ כְּמַלְאָכִים, וְלִשְׁמָחָה שְׁמָחָת⁴²
כְּאָדִיקִים, וְהַשְׁלִיר הַעוֹלָם כְּנָה מִלְבָן, וְלֹא פָנָה אֶל רְקָבִים וְשָׂטִי קָבָ – מֵי
בְּשָׂרָבָן בְּשָׂרָבָן יָדָבָן יָדָבָן תְּלִיבָן תְּלִיבָן לְאָחָל כְּחִיל קָרָא הֵי שָׂמָה. אֶלְאָ

"זֶה־צָאתִי אֶתְכֶם מִתְחַת סְבִלֹת מִצְרַיִם" — שלא תוכלו עוד לשבול את מצרים ("שפת אמרת").

1978 (3)

37:5 ^u 87c (5)

לכון מקרים פורט לעשׂותם להרבה, כי זו רשות של שופטם. ולבסוף פון פינגן בברור, הלא דוגה כי תבנה נון להרבה.

בשם שינויו "מצות אנשים מלומדה", כך ישנה "עזרה לאנשים מלומדה". דבר שאדם עושה לא מתווך התעוורויות פנימית ולא מתווך הרגש-וכוונת, אלא על פי הרגל, הרי זה "מעשה אנשים מלומדה". ויש בזה מעלה וחסרון, בין למצווה ובין לעבירה. למצווה, המעללה: כשהרגל כל כך במעשה טוב עד שהרגל נעשה טبع אצלל, יש בכךعروבה שאפלו בזמן שלא תהיה לו שעת הקשור להתחנון ולהתרגש, מכל מקום המעשה הטוב יעשה, וכך אמרו בירושלמי² על אחד האמוראים שהיה אומר שהוא מחזיק טוביה לגופו שכשמניע ל"מודדים" הוא כורע מעצמו. והחזרון הוא, שמתוך הרגל אין עשויה המצווה אלא בחיצוניות ובלי חיים, וכך כתוב: "תחת אשר לא עברת אתיך אליך בשמחה"³. וזה לעומת זאת, אף בעבריה יש מעלה בהרגל, ככלומר: כשהאינו עושה העבירה מתווך כוונת אישור, וכל שכן שלא להכעיס", אלא "סתם בכח", הרגל וקשה לו לפרש מהרגל, ובתינוק שנשבה בין העכו"ם. ודאי שכן זו מעלה במובן החלטי, אלא ביחס, ככלומר יותר טוב מזה שעושה בכוונת אישור ובחיות פנימית. אבל נдолה מזה החסרן שיש בדבר: " עבר ושנה התורה לו, והורתה סלקא דעתך? אלא נעשה לו כהיתר"⁴. הרגל נעשה טבע ונעשה לו כהיתר. "מןفي מה אמרה תורה טבח ומכר משלם תשולם ארבעה וחמשה? מפני שנשתרש בחטא"⁵. ופירשו בוגרא: "שנה בחטא"⁶. העושה אישור ושונה עליו, נשתרש בו. "על-שלשה פשעי ישראל ועל-ארבעה לא אשיבנו"⁷. כל מה שהוזר יותר על החטא, והוא משתרש בו יותר.

וכשראה הקב"ה שישראל נשתרשו בשבועות מצריםעה שההרجل
עשה טוב, וכבר לא איכפת להם כל זה והם יכולים בקהל ליטבול את
הعبادות, ועוד מעט וישתקעו בכל שעריו הטעמאות, וקשה יהיה להם
לפרוש ממנה, עמד וגאלם, ואמר: "וַיֹּזִיאָתִי אֶתְכֶם מִפְתַּח סְבִּלַת
מצרים", מזה שאתה יכולים מתרך הרجل ליטבול את מצרים.

אך וthonן אלו ואלו יסורין של אהבה ח' שנאמר כי את אשר יאהב ה' יוכיה אלא מה ח' ל' ומורתך תלמידנו אל תקרי תלמידנו אלא תלמידנו דבר וה מורתך תלמידנו ק' משׁוֹן ועין מה שׁוֹן ועין שהן אחד מאכורי של אדם עבר ויצא בהן לחות יסורי שמרקון כל גנוו של אדם על אחת כמה וכמה והיינו דרבינו שמיעון בן לקיש דאמר רשב' נאמר ברית במלחה ונאמר ברית ביסורי נאמר ברית במלחה רכתיו זולא תשכית מלך ברית ונאמר ברית ביסורי רכתיו אלה דברי הברית מה ברית האמור במלחה מלך ממתקת את הבשר אף ברית האמור ביסורי יסורי מפרקון כל עונתיו של אדם : *

In fact, only by the following plague of wild animals does the Torah state, "I will set apart the land of Goshen where My people remain, so that there will not be any harmful beast there, in order that you know that I am God." Here, however, there is no such statement suggesting that there was any distinction between Egyptian and Jew.

But why should the Jewish people be afflicted by a plague that was meant as a punishment for the Egyptians?

The plague of lice is defined by the Torah as having a specific purpose. Namely, it led Pharaoh's magicians to realize "It is the finger of God" (v. 15). However, for this goal to be achieved, it was necessary that the

plague affect everybody unconditionally, for only an unlimited plague would lead the magicians to conclude that it was caused by God, Who is unlimited. If the Jewish people had not been affected, then the sorcerers would have perceived the plague as an act of sorcery by Moshe and Aharon (as they had perceived the earlier plagues). Only, since they were unable to duplicate the plague—because the lice were smaller than a barleycorn (see *Rashi*)—they would have perceived Moshe and Aharon as greater sorcerers than themselves. Therefore, it was necessary for the plague to be totally without limits, in order for them to come to the realization that "it is the finger of God."

(Based on Likutei Sichos vol. 11, p. 32)

ומשה בכלהב' ע כי מכמ' קדס וסכלפדייש
וככלים כיס למזרים וליכרלֶל מסקו נטהמין דנ' זס כ"ט סמכוניס
מוריסס כנק' ולו' יכנו מילוי' נטעום מיס' מן סימור וויפדו כל מיליס
שבידום ליהו' מבעם ח'ג' ישראל' נ'ו סי' נורייס' מה' כי סי' שומיס
ממייעי קילוח. ובכלפדייש כח'יב' וכלה' וגנער' וגוו' סכו' סכלפדייש
מן' ומתקין' ומעדיך' וממייך' וגוו' מבעם בל'ו' כיו' דינרלֶל. וכן'
וככלים' ווינמד' קטוט' מן' כטפודט. ולו' יודעטי' הא' כזאנס' סי'פה' נס'
לייכרלֶל' מה' רה'יס' יט' בס' גערטש' ביטלה' מה' ייכרלֶל' מגד'לו' ולו' כיס'
דלו' נכתימי' כקולםום' בכלייז' זום ח'ג' נצ'ג' ליתן פטמון' פס' לזונכיס
מס' פל' דרכ' א':

עַקְעָק עַל לְבָדָן :

⑧ Lubavitcher Rebbe רבי נחמן מברסלאו

וישלח פרעה והנה לא מת מקנה ישראל עד אחד ויבגד לב פרעה

(۱۵)

נראה מילשון הפסוק רומה שלא מתחילה ממקום נינה ישראלי עד אחד זו הסיבה שפרעה הקבידה לבבו, ורקה הלווא אדרבה מכאן היה ציריך להזכיר בוגרנותה הבורא, להודות על האמת ולהזכיר בתשובה, ונראה שתלה הסיבה בדבר טבאי בתרופה או בשאר אמצעים שחצנו בפתומיהם

אמנם הaga"צ רבי ליב חסמן וצ"ל למד מכאן יסודות ברכות הנפש

67 שטבע האדם שאיןנו מורה בשם אופן באשmeno, ותמיד רואה עצמו ישר ומתרץ פועלותיו באמצעותות שונות, ובשעה דנראה לכל אחד שהוא טעה. דוקא אז הוא משנהו לנצח החני ומחעיקש עוד יותר, ולכון כשהווכח לען

כל צדקה ישראל שלא מות ממקניהם אף אחד זוקא או הכביד פרעה את
לבו.

(ג) והנה לא מה מטבח ירושה עד אורה. נמ"ל נקומו (ז' כח) לנו מטבח נאכ' מוד מוד פ' ק"ה
בכuisine בלה, ר"ל פ' ע"ז, עד ולו' עד בכuisine בלה, וכן נמ"ל צופיות (ג' מ') לנו מטבח מוד מוד
טבאל טבאל, ומפטע נאכ' פה מות פוד, וכו' פ' טבאל קרמם נן סלה, ג' טבאל קרמם וכו' נן פוד פוד,
סבדיי טבאל סה כמלו', נמ"ל נקומו, וככuisine הפקת פוד מוד פוד וכו' ענברטש מטה' לנו מטבח נאכ' מוד מוד:

(א) ויט משה את ידו על הים ויוולד ה' את הים ברוח קדשים וגנו. היה הרצון לפני יתברך לבקע הים ברוח קדמים מיבשת שיראה כאלו הרוח היא המחרבת כענין שכותב יבא קדמים רוח ה' ויבוש מקומו ויחרב מעינינו⁶⁵, השגיא למצרים ויאבדם⁶⁶, כי בעבור זה חשבו אולי הרוח⁶⁷ שם הם הימ לחרבה ולא ייד ה' עשתה זאת בעבור ישראל, אע"פ שאין הרוח בקעת הים לגוזרים⁶⁸ לא שמו לבם גם לזאת, ובאו אחריהם מרוב תאותם להרע להם, וזה טעם וחוקתי את לב פרעה⁶⁹, ובאו אחריהם⁷⁰, חזוק לבם לאמר ארודון⁷¹ אויבי, ואשוגם בים ואין מידיין מציל, ולא צקרו עתה כי ה' נלחם להם במצריים⁷²:

* יי'ד, ה). ויאמרו מה זאת עשינו כי שלחנו את בני ישראל מארצנו.

לכואורה תמהה מאה, וכי שכחו כבר את המכוות עד שתתמהים הם ותויהים מה זאת עשינו וגוזו, והלא לא בדצונם שלחו את בני ישראל כי אם אחר עשרה מכוות. ונכבר לבאר בשני אופנים:

א) כאן גילתה לנו התורה עד כמה מה
הרצון מיטה את השכל הישר, עד שאפשר
לשכוח מה שראה בעניו לפני שבעת ימים,
וגם מיתת הבן הבכור, וכל חורבן הארץ, כמו
שכתב [י' פ"ז]: הטרם תדע כי אבדה
[מצרים], ואם יש לך פתח קטן וצר לטעתו בו,
יבוא הרצון ויתעה את השכל; והלא אחר
עשרה מכות הללו, שכבר נוכח לדעת כי ד'

ו' מי שנשכו עקרב מותר ללחוש עליו ח ואפי' בשבת[ין] יזעע' פ' שאין הדבר מעיל כלום הויא ולמסוכן הוא התירו כדי שלא תטרף דעתו עליו :

ପ୍ରକାଶକ ମହିନେ

הוא בעל היכולת ומשגיח ושותפט, ועתה
רואה הוא כי בעל צפן נשאר מכל אליו
מצרים [רש"י בפסוק ב'], רטועה הוא כי הוא
שסגר עליהם המדבר, והלא רואה הוא את
עמדו הענק ואת עמוד האש כי ד' הולך
לפניהם, ואף על פי כן לא יירא ולא יחתה.
ואח"כ כשרואה שהם מתחבקו היה לו לחזור
לאחריו, כי הלו רואה הוא בחוש כי שלא
בדרכ הטבע הוא, ואעפ"כ הוא הולך
אחריהם בים תחת הקיר הנטווי של המים
העומדים בנס, אלא שכאן ג"כ נשאר לו
פתח, כי הלו מנשב רוח קדמים, ובודאי
הרוח עשה כן, וזהו רק מרצונו להשענבד
בשים רבוא עבדים, וכמו שכח
הרמב"ן¹².

הרבת לחים נאצנו בגמרא והוא נטהר אחר ה

- ב' שכחים ושותם ושיום וקיימות הכל הוא שך אבל כבר הינו אנתן על קרבנו שהרי פצצנו הרבה משיעות גמג', ע' ששות וקיימות אלה מארצת אמרו (*סב"ד* ג' *ונבנין ק"ס* ב') ובכ"ד מותם ובוושׂתם שס' בונרא דרכ' ר' ואבאו ייגלא תילאה ר' וחושע אדר שס' ואוקטיה בין בן צוריה (*סב"ד* ל' ס' ב') וכן אבישן בין צוריה (*סב"ד* ל' ס' ב') והרבה כזיז� ואטורה (*סב"ס* מ' מותם חלון ז' ב') לתה קרא מראות בשפם כי' ותורתה העיירה וריהו תנינש ע' וזה שס' וכן קמעין בהרבת מתקנות ולחשים רבו לפסקה. וופלטנא הסתו בדורות לקומה לרשות הנגרה בדורן ולצינועך ותוטס טפשן וזה אין פאמן בהט ולא מהט גם כדרבים הם נפשטן אלא שיש בהם פניטיות של בוגר הפטושטיא שהם חצונות אלו אלל של בעיל האמת:

ז', כ"ב. ויעשו כן חרטומי מצרים
בלטיהם וגור'.

שם שאכלו קרכזא כי יהודאי וסכךנו את חנניה
מיישל ועוזריה, ולמה לו להציגם. אלא ודאי
שכל גילוי ממרום החוכה היהת לפרסום בין
הגויים מפני שהכחשה והחכמתם הם הם
שנוצרו לחוץ בין בני האדם וההשגחה
האלקית. וכמיש' בפרשׁות ואתחנן [ד' פ' ז]:
לי היא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים וגו'.

ונראה⁴ שלפי זה נוכל לישב את דעת
הרמב"ם [בפיהם "פ"ד מע"ז] הסוכר
שאין לשדים שום אחיזה במצוות וכולם
שקר הן, וכבר השיגו עלייו הבאים אחריו
דהרי רואים אלו בגמרה בהרבה מקומות
סיפורים שלמים עם שדים, וא"כ מה יעשה
הרמב"ם עם כל הני סוגיות⁵. ולפי מה
שכתבתי אפשר שソוכר הרמב"ם דיבזמן
הגמרה, שהיו אמורים שכוכומ היה
להחחות מתיים ולחולל נפלאות וכדומה,
בחברה הוכרחו גם לכוחות של השדים
וכדומה, כי זה לעומת זה עשה אלקים. ובאם
כח הקדושה בתוקפו כמו כן כח הטומאה
בתוקפו, ורק בימינו שגם הכוחות הרוחניים
נעלו ונמנגו, כמו כן שוב אין אחיזה
במציאות לעניין השדים, וד"ק.

ג. וְאֶרְאָה לְלַבְּדָה וְגו' ». טען מִכְרָכִים
הַמְּדֵד יְתֵם בְּזֹנְבָּדָה, אֲנֵן הַבְּרָכָה
הַבָּרְכָה לְתַת צוֹרְמוֹ תְּהִלָּה מִנִּי שִׁקְדָּס חָנוּן
שֶׁבְּנֵלָה הַמְּלָאָה כָּל וְיָדָקָה נְדִיבָה מִבְּרוּכָה
מִטְבָּרוּכוֹן חָנָן לְפָנָה חָנוּן סְתִּילָה צְדָקָה גָּמָר בְּלָה
יְצָרָר בְּצָרָעָה וְצָפָרָמָן נְמָוָג כְּבָלָם וּבְעָמָדָה וּבְמַמְפָּעָה
מִתְּחִילָה בְּחַנְכָהשׁ יְיָ זְדָקָה צְבָבָה קְרוּם בְּזָוָמָעָה
וּבְבָכָתָהן וְבָכָר תַּחַתָּיו יְיָ נְלִיבָתָהשׁ נְמָמָה וּטְמָאָה
שֶׁבְּנֵוֹתָה בְּלָה מְקוֹס פְּיָי הַסְּכָנָה סְכָמָתָה הַכָּתָה בְּטָה
לְמַמְפָּעָה כְּכָל מְנוּעָה הַלְּמָן כְּנִסְעָוָתָה בְּגַהְוּתָה חָטָף־בָּבָשׁ
וּכְנָמָה שְׁתָגָנָה בְּנֵמְקוֹשׁוֹ. מִלְּלָקָח אַבְּוֹתָה בְּזָה
לְמַלְכָה עַגְגָה כְּמַזְמָה. וְלָלְמַעַקְבָּה שְׁמָבָה בְּלָמָה פְּלָמָה
מִמְּוֹסָכָה בְּטַמְמָנָל וּוּתָה, וּבְכָבוֹנָה זָהָב בְּגָלָל יְיָ
בְּחַרְיוֹן שְׁלָמָה לְמַגְנָמָה גְּלוּיו שְׁתָגָלָה לְמַמְפָּעָה גָּלָל צְדָקָה
לְמַמְפָּעָה מִכְלָמָגָתָה גְּלוּיו שְׁתָגָלָה לְמַמְפָּעָה שְׁכָרָה דְּבָקָה
כְּבָבָה וְכָמוֹנָה זָבָל לְכוֹדְשָׁוָה יְיָ כְּבָבָה כְּפָיו גְּטוּמָה
כְּהַבָּנָה מִכְלָמָגָתָה וְכָבוֹד מִדְבָּר פְּלָמָי גְּמִינָוָתָה דְּרָךְ
שְׁלָמָה גְּנוּמָה כְּהַבָּנָה גַּבְּרָה (כְּהָלִי וְיַחַד הָ) וְוִיחָדָה
לְהַנְּחָק נְמָד יְיָ כְּכָמָוג סָס יְיָדָן שְׁנָגָה לְבָס
לְדָמָתָה וְלְכָבֵל נְחִימָה זוֹ כְּגַפְלָהָה, וְכָבוֹד חָמוּמָה וְטָהָרָה
לְכָסָה (סָס) פְּיָי צְלָמָה נְתֻודָמָה לְכָס נְחִימָה זוֹ כְּפָלָנוּגָר

משרשי מצוה זו, שראוי לו לאדם שכיר
ויגמול חסד למי שעשה עמו טובה, ולא יהיה
נבל ומונכר וכפוי טוביה, שזו מידת רעה
ומאוסה בתכלית לפניו אלהים ואנשיהם. ושיתן
אל לבו כי האב והאם הם סיבת הייחודה בעולם,
ועל כן באמת ראי לו לעשות להם כל כבוד וכל
העללה שיוכל, כי הם הביאו לנו עולם, גם יגעו
בו כמה יגיעות בקענותו. וכשים בזאת המדרה
בנפשו יעלה ממנה להכיר טובת האל ברוך
הוא, שהוא סיבתו וסיבת כל אכחותיו עד אדם
הראשון, ושהוציאו לאויר העולם וסיפק צרכו
כל יmino, והעמידו על מתכוונתו ושלימותו אברינו,
ונתן בו נפש יודעת ומשכלה, שאלאי הנפש
שהחננו האל יהיה כסום כפurd אין הבין, ויעורך

על דבר השאלה מדוע בזמנינו חדלו המכחפיים, גם השדים נעלמו, וכן הדיבוקים שספרו לנו אבותינו, וכן כל מיני החכימות הנעלמות היכן הם. נראה לי, דבאמת מה שסידר לנו הש"ת שיהיה זה לעומת זה, השאילו לא היה כן היה הבחירה נטולה מאת בעלי הscal. הן אמרת שכח הרצון מוליך את האדם אינו רואה אפילו דברים שכליים, אבל בכל זאת מוכרת הוא למצוא איזה מקום לטעות, וכמ"ש "הromev" להלן [י"ד פ"א] אשריפיך הוצרך המקום בעת קריעתם סוף לרוח קדמים עוזה כדי שיטעה פרעה ויאמר כי בקיעתם היא על ידי הרוח ולא ע"פ נס ולכן גם הוא יכול לבוא [אל תוך הים], אבל

בשאלו נקבעים והוא נוחנים אותן ומופתים
לקאים דבריו ד', אילו לא היו כשבים גם על
ידיהם היה אפשר לעשות מופתים היה
הבחירה בטלה וכמו שעשה פרעה, ואף
שאחר כך במקצת ננים הורו החרטומים
ואמרו אצבע אלקים היא, אמר פרעה בלבו
שיתכן שהחרטומים בדור זאת מפני שלא רצוי
להודות שמשה גדול מהם בחכמת הכהן,
אבל האמת היא שהוא גדול מהם בחכמת זו.

ולפיכך כל זמן שהיתה נבואה היו מופחים ונעים על ידי כשפים, ואח"כ מכיוון שהוא משותמשים בבח קול היו ג"כ כוחות גורמים חזקים רוחניים כמו שדים, וכשהיו געילים מופת עדין היו שדים שהיו מגלים בעלי מופת בעלי מופת נעשה הכל רק גשמיות רוחניות מרכבה השחרורה, משא"כ שהՃלו בעלי מופת נעשה הכל רק גשמיות 3 בלבד ומעתה רק השכל והרצון נשפטים ונאבקים. ויתכן שלפיכך ארו"ל [ספריו סוף זאת הברכה] לא Km בישראל כמזה עוד אבל בבלטים Km ואיזה זה בלעם בן בעור², מפני שתהיה הבחירה שkolah, לפיכך בימי משה הוציאו לבלעם, ודוי"ק כי זהו כל גדור רהנוגה 36

ולפייך יוסף הצדיק, כשהוא מזכיר פרעה בראשית מ"א פט'ו: שמעתי עלייך תשמע חלום לפתור אותו, השיב לו "בלעדי", ב' כלומר אין זו מחמתך אלא אלקים יענה את שלום פרעה. וכן דניאל אמר לנבוכדנצר (דניאל ב' פכ'ז): לא חכמים גור ייכלין להחויה למלכא ברם איתי אלך בשם גלה רזין וגרא³, דלא כאר תקשוי למה לו להציל חכמי כל, והלא בalthי ספק שאותם החכמים